

ADAPTACIONS EXTRAORDINÀRIES

PEIXOS QUE CAMINEN, ESQUIROLS QUE VOLEN I PLANTES QUE MENGEN CARN

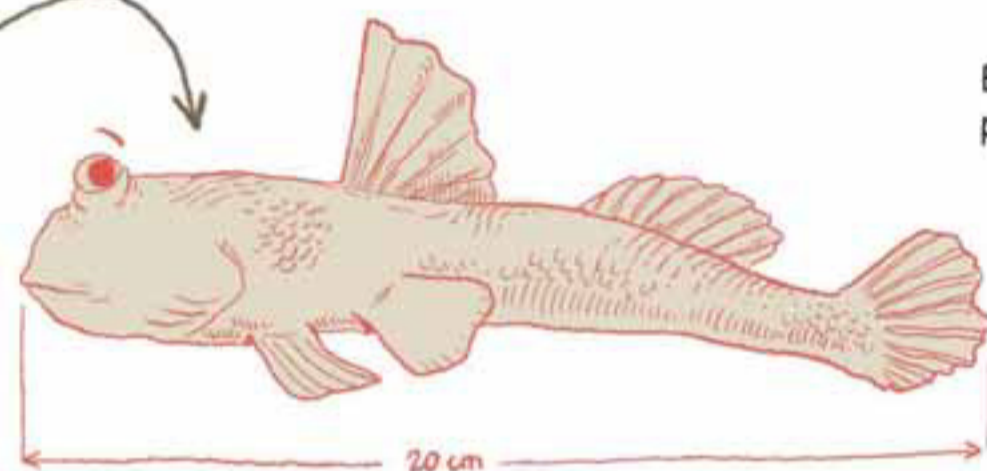
Maria Tricas i David Bueno Text
Cristina Bueno Il·lustració

A la natura, totes les espècies estan adaptades al medi on viuen. Els peixos, per exemple, tenen aletes i el cos en forma de fus per poder nadar millor dins de l'aigua, i els esquirols unes ungles corbes i punxegudes per enfilarse als arbres.

Tanmateix, hi ha adaptacions molt curioses, que semblen tretes d'una pel·lícula de ciència-ficció. Les coses no són sempre el que semblen. Us podeu imaginar peixos caminant per terra ferma i esquirols que volen?

Hi ha peixos capaços de caminar per terra ferma i de respirar aire, i que fins i tot s'enfilen als arbres. Han convertit aquestes habilitats extravagants per a un peix en la seva manera habitual de viure. Com ho fan i per què?

Els saltafangs, per exemple, són uns peixos que habiten a les ribes fangoses dels manglars d'Àfrica, Àsia i Austràlia. Fan uns 20 cm de longitud i, com tots els peixos, tenen forma de torpede. Però viuen en aigües que pateixen un dèficit periòdic d'oxigen i sovint no poden respirar bé, cosa que els provoca asfíxia.

En aquest ambient, la selecció natural ha afavorit individus que són capaços de respirar aire atmosfèric a través de la pell i les brànquies, gràcies al fet que tenen molts més vasos sanguinis del que és habitual.

A més, tenen les aletes pèlviques arrodonides en forma de monyó i les utilitzen com a potes.

Es desplacen per terra ferma fent petits salts amb l'ajut de la cua, i també les fan servir com a ventoses per pujar als arbres.

S'han adaptat tant a viure en terra ferma, que fins i tot s'alimenten d'insectes terrestres que cacen quan són a la platja. I si estan massa estona submergits, pateixen asfíxia i es veuen obligats a treure el cap per respirar, com un banyista que està a la platja fent esnòrquel.

També hi ha esquirols que, per tal de no haver d'anar pujant i baixant dels arbres, són capaços de volar.

No ho fan com els ocells o els ratpenats,...

...però poden planejar fins a 90 metres de distància.

Són capaços de dirigir el seu vol i de canviar de direcció sobre la marxa, fent servir la cua de balanci, gairebé com si fos el timó d'un avió.

Per volar, tenen una capa de pell que uneix les potes del davant i del darrere, i quan l'estiren es converteix en una ala. Per a ells, volar d'un arbre a un altre és molt menys cansat que pujar i baixar cada vegada per buscar menjar, i per això la selecció natural ho ha afavorit en algunes espècies d'esquirol: s'estalvien molta energia.

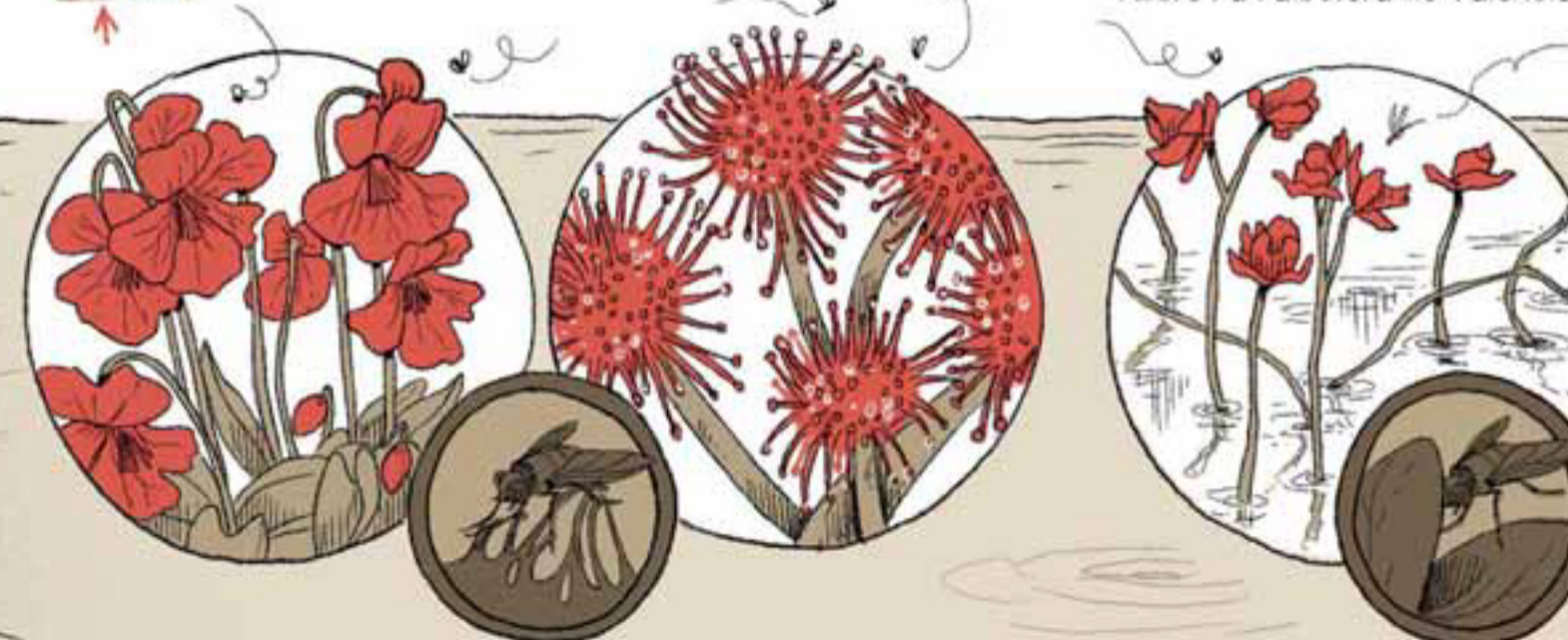

Fins i tot hi ha plantes que també tenen adaptacions extravagants, com les carnívores.

Als Països Catalans n'hi ha tres tipus:

La **viola d'aigua** i l'**herba de la gota**, que viuen als aiguamolls dels Pirineus,...

...i la **utriculària**, al delta de l'Ebre i a l'albufera de València.

La **viola d'aigua** i l'**herba de la gota** tenen una substància adhesiva que fa que els insectes hi quedin adherits. Llavors, la planta doblega la fulla, envolta l'insecte i n'extreu les sals minerals que necessita per sobreviure.

La **utriculària**, en canvi, xucla la presa cap a l'interior d'una vesícula, d'on ja no pot sortir.

Per què tenen aquests gustos *culinaris*? I com ho fan per capturar els animals i menjar-se'ls? Viuen en indrets on el sòl conté molt poques sals minerals, de manera que, en aquest cas, la selecció natural ha afavorit que algunes plantes puguin capturar insectes i altres petits invertebrats, dels quals xucien les sals minerals que necessiten per viure.

